

mestall

(mestall: 1. mescla de diferents espècies de cereals; 2. conjunt homogeni de coses diverses.)

Butlletí de l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines

GRUP DE RECERCA DEMOGRÀFICA I GENEALÒGICA: un projecte per al buidat dels llibres parroquials

El passat mes d'abril va tenir lloc a l'Arxiu Històric de Girona un curs de genealogia durant el qual alguns dels assistents vam coincidir en la necessitat de buidar sistemàticament la rica informació que ofereixen els llibres sacramentals o registres parroquials. Com és sabut, es tracta d'una font essencial per a la realització de recerques genealògiques i de tot tipus d'estudis socials i demogràfics. Ens vam adonar ràpidament que si treballàvem en equip els nostres esforços podrien donar resultats molt profitosos.

La confluència espontània de persones procedents de diferents àmbits de coneixement (informàtics, historiadors, bibliotecaris, mestres...) ens garantia la visió multidisciplinària necessària per posar en marxa el projecte. És així com va nèixer el Grup de Recerca Demogràfica i Genealògica (GREDEG), un equip de treball vinculat a l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines, obert a tothom que hi vulgui participar.

El nostre objectiu primordial és emprendre el buidat sistemàtic i exhaustiu dels registres parroquials de la diòcesi de Girona. Es tracta de recollir fidelment les informacions que conté la font original (sense modificacions ni interpretacions subjectives) i introduir-les en una gran base de dades informàtica especialment dissenyada a l'efecte per Montserrat Vilarrasa. Aquest projecte, que hem anomenat "*Tota la gent de...*", ha de fornir en el futur una excel·lent eina de treball als investigadors atès que posarà al seu abast una forma ràpida i sistemàtica d'accedir a les dades dels registres, amb el consegüent estalvi de temps que això comportarà. Cal matisar, però, que quan

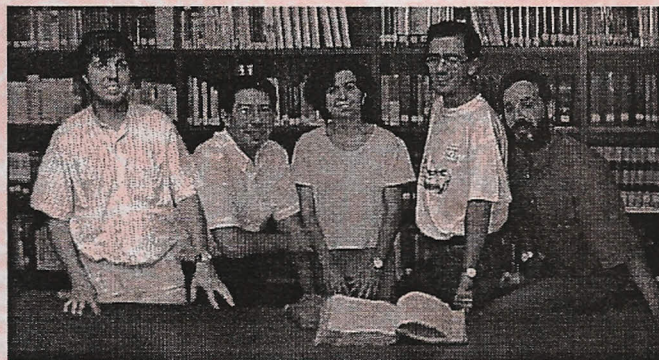
parlem de registres parroquials ens referim exclusivament a tres tipus de llibres: els de baptismes, els de matrimonis i els d'òbits (B, M, O), deixant de banda altres registres també sumament interessants que ara per ara no podem tractar, com ho serien els llibres de confirmacions, els de testaments o les dispenses matrimonials (proclames).

En el moment de plantejar-nos el buidat vam considerar determinades característiques de les dades que tractàvem i vam estudiar la millor manera de reflectir-les i de treure'n tot el profit que es mereixen. Alguns d'aquests aspectes serien la diversitat o multiplicitat d'informacions que contenen, l'exhaustivitat amb què cal que siguin recollides i la singularitat o particularitats específiques que cada llibre en concret pugui presentar.

La diferència de contingut de les partides de baptismes, matrimonis i òbits feia necessari un tractament específic per a cada un d'aquests tipus de registre. Atès que cada partida conté una gran varietat de dades, convé recollir-les totes acuradament per tal que puguin ser adequadament analitzades des de camps diversos

com la història, la filologia, l'antropologia, la sociologia, etc.

És per tot això que l'aplicació informàtica s'ha dissenyat de forma que orienti i faciliti al màxim el treball de la persona que realitza el buidat. A més, s'han implementat solucions específiques per a donar resposta a aspectes particularment complexos com, per exemple, la extraordinària varietat de grafies que un mateix cognom pot presentar. El sistema permet donar resposta, també, a qualsevol de les múltiples excepcionalitats que els registres parroquials ofereixen a causa

Fundadors del GREDEG (d'esquerra a dreta): Lluís Trilla, Jaume Saló, Montserrat Vilarrasa, David Moré i Salvador Vega.

de l'ample ventall cronològic i geogràfic que aquesta font abarca. D'altra banda, el tractament fidedigne i exhaustiu que ens proposem fer de la documentació, permetrà accedir a la informació de l'original sense necessitat de manipular-la físicament, contribuint així a la seva millor preservació.

Per tal de resoldre els dubtes que es puguin anar plantejant a mesura que s'efectuï el buidat, hem confeït un petit manual, que simpàticament anomenem "Vademecum", en el qual es donen les directrius necessàries per efectuar correctament el procés, de manera que totes les persones que treballin en el projecte ho facin d'acord amb uns criteris i paràmetres comuns. També tenim previst utilitzar la fotografia digital com a eina auxiliar per a facilitar l'accés a la font en aquells casos en què la distància o la manca de disponibilitat horària impedeixin treballar directament i de forma regular des de l'ADG o des de la parròquia on es trobin dipositats els llibres a treballar.

Sabem que actualment hi ha molta gent treballant els registres parroquials individualment. La proposta és ajuntar esforços i enfocar plegats el que sens dubte és objectiu comú de tots: conèixer i divulgar la nostra història, la nostra "petita" història de protagonistes gairebé anònims sense la qual, però, no és possible comprendre amb tota la seva complexitat la realitat dels temps passats. Des d'aquí fem una crida a totes

aquelles persones que estiguin disposades a assumir l'il·lusionant repte de realitzar el buidat d'una parròquia perquè es posin en contacte amb nosaltres i participin activament en la realització del projecte "Tota la gent de..."

Finalment, només ens resta agrair el suport rebut per part de diverses persones i institucions: Josep Matas, director de l'AHG, no només ha estat el "culpable" que tots nosaltres ens trobéssim, sinó que a més ens ha animat en tot moment a tirar el projecte endavant i ha posat a la nostra disposició els recursos tècnics i humans de l'arxiu. Així mateix, des de l'AHRCG i el CRHR, i especialment per part de Rosa Congost, Enric Saguer i Mònica Bosch, el projecte ha estat acollit amb entusiasme. Igualment, hem comptat amb el suport i bon acolliment de l'ADG i particularment del seu director, mossèn Josep M. Marquès.

GREDEG.

Persones compromeses a realitzar el buidat d'alguna parròquia:

Laura ANGLADA, Vilert (Pla de l'Estany).
Josep CLAVAGUERA i CANET, Llança (Alt Empordà).
David MORÉ i AGUIRRE, Tossa de Mar (la Selva).
Miquel PI, Port de la Selva (Alt Empordà).
Marta PI i VÁZQUEZ, Port de la Selva (Alt Empordà).
Arnald PLUJÀ i CANALS, Llança (Alt Empordà).
Jaume SALÓ i SOLER, Sant Martí Vell (Gironès).
Lluís TRILLA i ARMANGUÉ, Sant Llorenç de la Muga (Alt Empordà).
Salvador VEGA i FERRER, Verges (Baix Empordà).

L'Associació d'Història Rural ja compta amb 107 socis

Adroer Pellicer, M. Àngels (Girona)
Alegret Tejero, Joan-Lluís (Llambilles)
Alvarado Costa, Joaquim (Figueres)
Arxiu Històric Comarcal d'Olot
Arxiu Històric Comarcal de Figueres
Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal
Arxiu Històric Comarcal de Sta. Coloma de Farners
Arxiu Històric de Girona
Arxiu Històric de la Ciutat de Girona
Arxiu Històric Municipal de Tossa de Mar
Arxiu Municipal de Blanes
Arxiu Municipal de Llogostera
Arxiu-Biblioteca Palau de Peralada
Auladell Agulló, Marc (Girona)
Barnosell i Jordà, Genís (Girona)
Barris Ruset, Josep M. (Fornells de la Selva)
Bibliothèque d'Histoire, Dépt. d'Histoire (Perpinyà)
Blanco de la Lama, Joan (Girona)
Boada Masoliver, Miquel (Les Planes d'Hostoles)
Borrell Sabater, Miquel (Sta. Coloma de Farners)
Bosch Portell, Mònica (Girona)
Buscató Somoza, Lluís Jaume (Roses)
Buxó Capdevila, Ramon (Olot)
Calavia Moret, Ferran (Pau)
Caldas Recasens, Maria (Girona)
Camiade Boyer, Martina (Perpinyà)
Canal Roquet, Josep (Girona)
Càrdaba Carrascal, Marciano (Figueres)
Carreras Laserrada, Jaume (Barcelona)
Casellas, Lluís Esteve (Girona)
Clara Resplandis, Josep (Girona)
Clavaguera Canet, Josep (Peralada)
Codern Bové, Llorenç (Barcelona)
Codina Viallette, Olivier (Santa Coloma, Andorra)
Colls Comas, Josep (Figueres)
Congost Colomer, Rosa (Girona)

Corominas Lopez, Joan (Salt)
Daranas Pla, Jordi (Vidreres)
Delàs i de Ugarte, Ignasi de (Barcelona)
Delhoume, Didier (La Bisbal d'Empordà)
Dominguez Bataller, Carme (Sta. Coloma de Farners)
Donat Pérez, Lidia (Girona)
Duarte Montserrat, Àngel (Barcelona)
Duran, Montserrat (Barcelona)
Ferrer Alòs, Llorenç (Navarres)
Font Agulló, Jordi (Banyoles)
Fontana Lázaro, Josep (Barcelona)
Forniga Bosch, Josep (Vidreres)
Fort i Olivella, Joan (Sant Miquel de Campmajor)
Fuster Coll, M. Dolors (Torroella de Montgrí)
Garcia Orallo, Ricard (Figueres)
Gifre Ribas, Pere (Ordís)
Holgado Gómez, Dida (Figueres)
Jover Avellà, Biel (Girona)
Letamendi Palomeras, Arantxa (Girona)
López Estudillo, Antonio (Sabadell)
Lluch Bramon, Rosa (Banyoles)
Mallorquí Garcia, Elvís (Riudellots de la Selva)
Marfany Garcia, Joan-Lluís (Southport)
Martínez París, Josep Manel (Lleida)
Martínez Sopena, Pascual (Valladolid)
Mascarella Rovira, Jordi (Ripoll)
Matas Balaguer, Josep (La Bisbal)
Mendizabal Riera, Enric (Bellaterra)
Molist Fonallat, Pep (Sant Hilari)
Molla Callís, Joan (Calonge)
Moré Aguirre, David (Girona)
Ortí Gost, Pere (Barcelona)
Pagès Fuertes, Didac (Llambilles)
Pascual, Pere (Igualada)
Plana Ayats, Magda (Olot)
Planas Sabater, Àngel (La Bisbal d'Empordà)

Plujà Canals, Arnald (Llança)
Portella Comas, Jaume (Girona)
Puig de Traver, Narcís de (Vilademi)
Puigvert Gurt, Xavier (Olot)
Puigvert Solà, Joaquim M. (Vilobí d'Onyar)
Pujol Canelles, Miquel (Vilafant)
Reynés López, Jordi (Torroella de Montgrí)
Riera i Pairó, Albert (Girona)
Roig Simon, Marisa (Capmany)
Royal Swedish Academy of Agriculture and Forestry Library (Estocolm)
Ros Massana, Rosa (Girona)
Saguer Hom, Enric (Girona)
Sala Vila, Núria (Lloret de Mar)
Saló Soler, Jaume (Girona)
Sanllehy, M. Àngels (Barcelona)
Sanmartí Roset, Montserrat (Altafulla)
Serna Caba, Èrika (Figueres)
Solà Colomer, Xavier (St. Feliu de Pallerols)
Solà-Morales Dou, Joaquim de (Girona)
Soldevila i Temporal, Xavier (Pineda de Mar)
Soler Simon, Santi (Girona)
Soler, Narcís (Girona)
Subià Coll, Enric (Mataró)
To Figueras, Lluís (Banyoles)
Torres Sans, Xavier (Girona)
Tribó Traveria, Gemma (Molins de Rei)
Trilla Armangué, Lluís (Girona)
Turón Llagostera, Carles (Llagostera)
Uchan, Claude (Palau Saverdera)
Vall-Ilosera Anglada, Joaquim (Girona)
Vega Ferrer, Salvador (Verges)
Vicedo Rius, Enric (Lleida)
Vilarrassa Rajassa, Montserrat (Olot)
Villalon Barragan, Sebastià (Figueres)
Zucchitello, Mario (Tossa de Mar)

Ramon Garrabou i Segura

El divendres 26 de maig, Ramon Garrabou va ser al Centre de Recerca d'Història Rural de la UdG per impartir el seminari "La parceria i la gestió de la gran propietat a la Catalunya contemporània". Una estona abans vam poder mantenir una breu conversa amb ell.

Per què es va decidir per la història agrària i quina fou l'evolució temàtica des dels seus començaments?

Certament, els meus primers treballs de recerca varen ser d'història agrària. Durant l'època d'estudiant m'agradava molt la història de l'art, i vaig estar temptat de seguir aquests estudis; però per una sèrie de raons, entre elles el clima de politització, semblava que dedicar-se a la història de l'art era una cosa molt frívola, almenys entre la minoria de gent en què em movia, i que convenia dedicar-se a qüestions més serioses com ara la base material sobre la qual s'havien desenvolupat les societats.

A inicis dels seixanta el tema de moda entre la petita minoria polititzada era el del moviment obrer. Als anys 60, ser un historiador compromès i no fer història del món obrer semblava una espècie de traïció. Però jo sóc de la Segarra i acabava d'arribar del camp, de manera que els temes relacionats amb el món rural m'interessaven. En aquells moments vaig conèixer Josep Fontana; feiem uns seminaris, diguem-ne, "extrauniversitaris". Va ser en aquell context que ell em va induir cap als temes agraris. També hi havia l'Emili Giralt que estava fent una assignatura d'història agrària, i en Jordi Nadal, molt interessat pels temes econòmics. Aleshores la història econòmica i social començava a fer les primeres passes i jo vaig decidir fer la tesina, i després la tesi, sobre temes agraris. El tema de la tesina fou el món rural de la Segarra durant el període contemporani. Bàsicament es tractava d'analitzar l'evolució de l'estructura de la propietat i les formes de tinença juntament amb l'ús del sòl, distribució de conreus, tècniques i producció. Era un tipus de treball que fins llavors l'havien realitzat els geògrafs.

Per la tesi, em vaig orientar a un tema més global, concretament la particular i decisiva conjuntura que va viure el món rural europeu en les últimes dècades del segle XIX, analitzant les repercussions que va tenir al nostre país. Després he seguit treballant en altres temes, però gairebé sempre en estreta relació amb el món rural.

Va començar amb l'anomenada crisi finisecular...

Aquest era un tema pràcticament desconegut per la historiografia espanyola: només hi havia un article de Josep Fontana de poques pàgines a *Serra d'Or*. Va ser en Josep Fontana qui em va animar a fer-ne la tesi. Com després vaig poder comprovar, era un tema que donava molt de si, pel canvi que va significar en l'evolució de l'agricultura europea i mundial. La depressió de l'agricultura europea fou el resultat de la formació d'un mercat mundial de productes agraris i aquest fenomen generà tot un seguit de desajustaments i dificultats que marquen la història del capitalisme agrari. Hi ha un abans i un després de la depressió finisecular. A més, tenia l'avantatge que forçava a analitzar tot un ventall ampli d'aspectes: des de les bases productives fins a les relacions socials i els conflictes polítics. Moltes d'aquestes qüestions han centrat la meua recerca durant els anys posteriors a la tesi. He treballat sobre canvi tècnic, relacions de propietat, proletarització, salaris agrícoles i conflictivitat rural entre altres.

Una qüestió recurrent, present en molts d'aquests treballs, és la discussió sobre l'endarreriment. Aquest és un dels grans tòpics de la historiografia espanyola i catalana: el responsable, d'alguna forma, de l'anomalia catalana i espanyola seria la incapacitat de transformar el sector agrari degut a comportaments anticapitalistes o irracionals

Foto: Mònica Bosch

Ramon Garrabou i Segura (Sedó, 1937). Catedràtic d'història econòmica a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha estat també professor a la Universitat de Barcelona, la Universitat de València i la Universitat de Girona. Entre les seves publicacions cal esmentar: *Enginyers industrials, modernització econòmica i burgesia a Catalunya (1850-inicis del segle XX)* (Barcelona: L'Avenç, 1982), *Un fals dilema. Modernització o endarreriment de l'agricultura valenciana, 1850/1900* (València: Alfons el Magnànim, 1985), la coordinació de la *Historia agraria de la España contemporánea* (Barcelona: Crítica, 1985-1986) així com nombrosos articles d'investigació i l'edició de *La crisis agraria de fines del siglo XIX* (Barcelona: Crítica, 1988), *Carlisme i moviments absolutistes* (Vic: Eumo, 1990, amb J.M. Fradera i J. Millan), *Propiedad y explotación campesina en la España Contemporánea* (Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 1992), *La fertilización en los sistemas agrarios. Una perspectiva histórica* (Madrid: Fundación Argentaria / Visor, 1996, amb J.M. Naredo) i *El agua en los sistemas agrarios* (Madrid: Fundación Argentaria / Visor, 2000, amb J.M. Naredo). Es també president del Seminario de Historia Rural (SEHA) i membre la Junta directiva de l'Associació Recerques.

de la pagesia o de la propietat territorial. Els resultats de les meves recerques han coincidit amb altres historiadors que també han observat una realitat rural que s'ajustava molt malament al paradigma de l'endarreriment. Sovint es parteix de visions molt tòpiques sobre el què passava a la resta d'Europa. Se suposa que arreu s'havia produït una revolució en el sector agrari mentre que aquí dominava l'immobilisme. Però quan comences a llegir i a comparar amb Itàlia o amb França, te n'adones que l'evolució de l'agricultura espanyola no és pas tan diferent d'aquests altres països.

El paradigma de l'endarreriment vam anar-lo desmuntant, sobretot quan a partir dels anys 80-90 (la història també és fruit del seu temps) la sensibilitat per les qüestions mediambientals va començar a fer-se sentir entre els historiadors i per aquesta via es va entendre millor la suposada anomalia o retard del sector agrari. Si a Catalunya o Espanya no s'introduïren el tipus de tecnologies que havien permès un creixement agrari a Anglaterra no fou per comportaments irracionals sinó perquè en bona mesura eren inaplicables, donada la dotació de recursos naturals a partir de la qual es desenvolupava l'activitat agrària. Si les ofertes tecnològiques disponibles eren molt limitades, ¿quines podien ser les alternatives a mans dels pagesos i agricultors? Evidentment, molt més limitades que al Nord d'Europa.

Com va néixer el Seminario de Historia Agraria?

Des d'inicis dels anys 70 vaig entrar en relació amb Jesús Sanz, un historiador de la Universitat Complutense, que malauradament, per absurdes raons acadèmiques, va acabar abandonant la professió. Durant aquesta dècada i inicis de la següent, Jesús Sanz va ser l'impulsor i inspirador de la recerca d'un grup d'historiadors –Domingo Gallego, Santiago Zapata, Ignacio Jiménez-Blanco i Francisco Zambrana–, que més endavant constituïren el GEHR. Per altra banda, durant aquest anys, la història agrària va atraure a molta gent i les possibilitats d'estar informats de la recerca que s'estava fent i de mantenir

un debat i una discussió eren molt precàries. Va ser en aquest context que cap al 87-88 vam decidir organitzar unes primeres reunions on es poguessin discutir les recerques que feia cadascú, i així va néixer el SEHA (*Seminario de Historia Agraria*). Ens presentàvem com a molt alternatius. Consideràvem que l'*Asociación de Historia Económica* cada vegada estava més presonera de les estructures de poder acadèmic i que s'havia burocratitzat molt. En canvi, nosaltres volíem crear un espai obert al debat i la discussió, sense les limitacions que imposen les associacions jerarquitzades.

Es va fer una prova durant dos o tres anys. Primer va començar a Pamplona amb una trobada molt informal amb motiu d'un seminari, i a partir de 1987-88 les reunions es varen regularitzar. Es varen anar fent trobades a Múrcia, Menorca, Màlaga, fins a la darrera que hem celebrat a Bilbao, exactament la desena. Primer érem una colla d'amics que ens coneixíem molt bé, després es va anar obrint, i finalment es va decidir "claudicar" procedint a la institucionalització: crear una associació, uns estatuts, uns socis,... Simultàniament, al cap del segon o tercer any també es va decidir iniciar una publicació, que en origen havia de ser una cosa molt modesta, potser com ara el *Mestall*: simplement per informar els membres dels SEHA de les activitats que es feien i per donar resultats de trobades, de seminaris,...; per això tenia un títol una mica pintoresc: "Noticario de Historia Agraria". La veritat és que ben aviat varen començar arribar materials interessants i es va anar convertint en revista. La revista s'ha anat consolidant, s'ha regularitzat i ha aconseguit un nivell de qualitat molt notable fins a convertir-se en una de les publicacions més prestigioses en l'àmbit peninsular. Fa un parell d'anys es decidí canviar el títol de "Noticario de Historia Agraria" pel de "Historia Agraria".

La meua experiència en el consell de redacció ha estat excel·lent: la revista ha assolit els nivells de reconeixement

que esmentàvem abans per l'esforç que ni ha posat el professor J.M. Martínez Carrión, de la Universitat de Múrcia, però hi ha hagut una dedicació notable i una voluntat de treball extraordinària per part de les persones que formem part del comitè de redacció. I això és un fet bastant inèdit, trobar gent disposada, que hi dediqui temps i que ho faci amb un cert grau

"L'èxit del SEHA no deixa de ser un fenomen curiós en un context en què la història agrària sembla que resulta menys atractiva com a camp de recerca"

d'apassionament no és freqüent. Aconseguir crear una revista oberta, de debat, capaç de trencar amb les barres locals/nacionals o temàtiques ha estat realment un èxit.

En aquest sentit la revista ha estat un instrument important de comunicació "intercongressos" i "intersocis". Des d'aquell grup inicial d'unes 15 o 20 persones fins ara que estem a la ratlla de 300 socis, una publicació periòdica resulta imprescindible. El funcionament dels nostres congressos ha estat un dels altres factors d'èxit del SEHA, perquè malgrat el creixement s'ha aconseguit mantenir la fluïdesa i vivacitat de l'etapa inicial.

L'èxit del SEHA no deixa de ser un fenomen curiós en un context en què la història agrària sembla que resulta menys atractiva com a camp de recerca. A Itàlia, per exemple, que als anys 80 tenia una de les historiografies rurals més dinàmiques, s'ha produït un desinterès creixent pels temes agraris. França, malgrat que compta amb una important tradició en aquest camp i amb diverses associacions, no escapa a la tendència comuna europea d'un cert declivi. El cas espanyol i català és un fenomen curiós. El nombre de tesis i la quantitat de treballs de qualitat sobre temes agraris que ens arriben a la revista es molt notable. Crec que, almenys en part, el dinamisme de la història agrària al nostre país s'ha d'atribuir al SEHA. El paper dinamitzador i estimulador de la nostra associació és un fenomen que els historiadors d'altres països ens reconeixen.

Quines són per vostè les temàtiques del futur? Quins són els dèficits que caldrà resoldre?

Per una sèrie de raons el tema mediambiental suposo que estarà en un primer pla. De totes maneres no crec que ens haguem de convertir a la història ecològica, sinó que la història agrària ha de tenir molt més present del que ha tingut fins ara els fets mediambientals. És a dir, que no es pot fer història agrària sense tenir-los en compte. Consideracions semblants faria respecte a la història gènere. Aquests dos temes que us estic dient per a mi no són línies de treball. Ningú que faci història agrària pot prescindir de les fractures de gènere, ni del tipus de relacions que en els sistemes agraris s'estableixen amb el medi ambient. En aquest sentit el repte està en saber-los incorporar de forma adequada a les altres variables que utilitzem en l'anàlisi històrica.

En relació als dèficits i als reptes que hem d'afrontar els que fem història agrària, per a mi el problema principal és recuperar la capacitat per lligar els diversos plans de la realitat del món rural, les diverses esferes. En els últims anys hi ha hagut avenços importants en el coneixement de la història del món rural, però en general predominen estudis molt sectorialitzats. Manquen propostes metodològiques i esforços per lligar aquestes diverses esferes, aquests diversos plans. Per a mi aquest és el dèficit més important de la història

agrària-rural espanyola i també de la història rural europea.

Per posar-vos un exemple, fa vint anys tothom, en principi, sabia què era això del "capitalisme agrari". Avui, llegeixes coses diferents on hi ha punts tant discrepants que gairebé no sabem què es tracta. Aquest exemple, em sembla molt adient per posar en evidència un altre problema de la recerca en aquests moments: la manca de paradigmes, de generalitzacions i d'un aparell conceptual que ens serveixi per a l'anàlisi històrica.

Ens pot avançar algun dels seus projectes concrets per al futur?

Tenim una experiència interessant. Des de fa set o vuit anys, hem organitzat juntament amb José Manuel Naredo uns seminaris interdisciplinaris amb economistes, agrònoms, biòlegs i ecòlegs. Fruit d'aquestes trobades són dues publicacions: una on s'aborda el tema de la fertilització, comparant el sistema de reposició de nutrients en els sistemes tradicionals amb els actuals; i una altra que aborda la qüestió de l'aigua. Es parla molt d'interdisciplinarietat, però per a mi ha estat la primera experiència realment fructífera. Contraposar les teves eines analítiques amb les d'un economista, d'un biòleg o d'un agrònom es molt enriquidor i et

permet captar aspectes de la realitat agrària que abans et resultaven difícil de captar. Tenim programada ja una altra trobada, sobre la història del paisatge i esperem obtenir resultats similars als anteriors seminaris.

"El problema principal és recuperar la capacitat per lligar els diversos plans de la realitat del món rural"

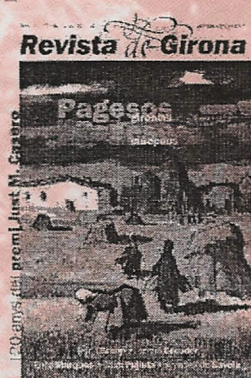
També m'interessa impulsar el debat i la discussió sobre qüestions de caràcter general que permetin reformular interpretacions més globals. En els últims anys els paradigmes tradicionals sobre el desenvolupament del capitalisme agrari han estat qüestionats seriosament, sense, però, que s'hagin plantejat propostes de recanvi. És cert que hi ha el perill de caure en generalitzacions i en teoricismes, però la manca de conceptualitzacions i plantejaments generals està empobrint els resultats de l'àmplia i seriosa recerca que s'està fent en aquests moments. En l'últim congrés del SEHA hi havia una d'aquestes sessions paral·leles o *workshop* que pretenia abordar aquest tipus de qüestions i en el proper congrés, que farem a Sitges el 2002, s'abordarà el tema en una sessió plenària.

Text: Lúcia Donat

Les publicacions de l'Associació

Properament rebreu els llibres **Les Gavarres a l'època medieval**, d'Elvis Mallorquí (Col·lecció Estudis, 2) i **Els llibres de família de pagès (segles XVI-XVIII). Memòries de pagès, memòries de mas**, de Xavier Torres (Col·lecció Fonts, 1), de la "Biblioteca d'Història Rural" editada per aquesta associació en col·laboració amb CCG Edicions i el Centre de Recerca d'Història Rural de la UdG.

Pagesos gironins, pagesos europeus. Història, historiografia.
Revista de Girona, número 202

agenda

Centre de Recerca d'Història Rural
(ILCC-UdG)

Seminaris d'Història Rural, Curs 2000-2001

20 d'octubre de 2000

La lògica de la revolta camperola

Josep Fontana, Institut Universitari
d'Història Jaume Vicens Vives, UPF

17 de novembre de 2000

*Indústria tradicional en una economia de
muntanya: el cas del Lluçanès (segles XVII-
XVIII)*

Josep Albert Planas, professor de
secundària.

15 de desembre de 2000

*Fonts per a una prosopografia d'una petita vila:
el cas de Sant Feliu de Guíxols (1350-1400)*

Pere Orti, Centre de Recerca d'Història
Rural (ILCC - secció Vicens Vives), UdG.

19 de gener de 2001

*El negoci del suro a l'Empordà, dels orígens a
la primera Guerra Mundial*

Joan Alvarado, Associació d'Història
Rural de les Comarques Gironines.

23 de febrer de 2001

*La reconstrucció del paisatge antic des de la
geografia i la història*

Josep Pintó, Departament de Geografia,
Història i Història de l'Art de la UdG i **Elvis
Mallorquí**, Associació d'Història Rural de
les Comarques Gironines.

23 de març de 2001

*Hisenda pública i petita propietat a Catalunya
durant la crisi agrària de finals del segle XIX*

Ricard Garcia Orallo, Centre de Recerca
d'Història Rural (ILCC - secció Vicens Vives),
UdG.

20 d'abril de 2001

*Problemas en torno a los orígenes del
capitalismo agrario en la Argentina*

Eduardo Míguez, UNICEN, Tandil,
Argentina.

18 de maig de 2001

*Béns i usos comuns en una comunitat de
muntanya: la Val d'Aran (segles XVII-XVIII)*

M. Àngels Sanllehy, historiadora.

Totes les sessions es faran a les 16.00 h a la
sala del Centre de Recerca d'Història Rural -
secció Vicens Vives de l'Institut de Llengua i
Cultura Catalanes de la Universitat de
Girona (Facultat de Lletres, plaça Ferrater
Mora, 1, 17071 Girona. Tel. 972 41 89 45).
L'assistència a 5 dels 8 seminaris és
convalidable per un crèdit del Doctorat
d'Història i Història de l'Art de la UdG.

Jornada

Arquitectura rural i història

Girona, 24 i 25 de novembre de 2000

Organitza: Associació d'Història Rural de les
comarques gironines, Centre d'Història Rural
(ILCC-Vicens Vives, UdG), Col·legi
d'Arquitectes de Girona.

Coordiadors: **Joaquim Maria Puigvert i
Joan Antoni López Sánchez**

Divendres, 24 de novembre

Classificació de les tipologies residencials

Salvador Tarragó (Universitat Politècnica
de Catalunya)
19.00 h - 19.45 h

*L'evolució de l'espai arquitectònic en la
possessió mallorquina (segles XV-XIX)*

Jaume Andreu (Universitat de les Illes
Balears)
19.45 h - 20.30 h

Discussió
20.30 h - 21.30 h.

Dissabte, 25 de novembre

*Arquitectura i societat rurals: el mas a l'època
medieval i moderna*

Jeroni Moner (arquitecte)
10.00 h - 10.45 h

*Memòria social i arquitectura rural a la
Catalunya contemporània*

Joaquim M. Puigvert (Centre de Recerca
d'Història Rural, UdG)
10.45 h - 11.30 h

Discussió
11.30 h - 13.00 h

Dinar: 1500 pts
13.30 h

Lloc de realització: Col·legi d'Arquitectes de
Girona

Preu: 5000 ptes (ordinària) o gratuïta
(membres de l'Associació d'Història Rural
de les comarques gironines, de l'Institut de
Llengua i Cultura Catalanes i del Col·legi
d'Arquitectes).

Informació: Secretaria de l'Institut de Llengua
i Cultura Catalanes de la UdG, Pl. Ferrater
Mora, 1, 17071 Girona, Tel. 972 41 89 45,
e-mail: ilccv@skywalker.udg.es

Breus

Dissabte 21 d'octubre de 2000. Sortida
guiada a la Conca del Tinar, terme municipal
de Calonge, organitzada per AHRCCG
conjuntament amb l'Arxiu Històric de
Girona, guiada pel soci Joan Molla i Callís. No
cal inscripció. Més informació a l'AHG, plaça
de Sant Josep 1, 17004, Girona, tel. 972-218
012 i fax 972-227 577.

Curs de Paleografia, segles XIV-XVII,

impartit per Gabriel Roura i Güibes,
organitzat per l'Arxiu Històric de Girona i el
Centre de Recerca d'Història Rural (ILCC-
Vicens Vives, UdG). Dates: 10, 11, 17, 18, 24
i 25 de novembre, divendres de 18'30h a
20'30h i dissabtes de 9'30h a 13'00h.
Matrícula: 5000 ptes. Informació i inscripcions
a l'AHG, plaça de Sant Josep 1, 17004,
Girona.

I Congrés d'Història de Girona "Girona, dos mil anys d'història", 30 de novembre i

1 de desembre de 2000. El congrés s'articula
entorn de quatre ponències, que portaran a
terme Anna Ribas Palom (UdG), Jaume
Fàbrega (UAB), Xavier Torres Sans (UdG) i
Josep Oliver Alonso (UAB). Més informació
a l'Institut d'Estudis Gironins, Masia de la
Torre, Apt. de correus 501, 17080, Girona,
tel. 972-222 229 / fax: 972-419 016.

Beca Cooperativa La Equitativa 2000-

2002, adreçada a estudiants universitaris, per
a treballs inèdits sobre la vila de Palamós.
Dotació, 500.000 ptes. Termini de
presentació de projectes: 29 de desembre
de 2000. **Premi Recerca Vila de Palamós
2000-2002**, adreçat a estudiants de
Batxillerat. Dotació, 50.000 ptes. Termini de
presentació de treballs: 14 de setembre de
2001. Secretaria de la Beca i del Premi:
Servei d'Arxiu Municipal de Palamós, Plaça
dels Països Catalans s/n - 17230 Palamós, tel.
972-312 145 / fax 972-312 144.

mestall

redacció:

Mònica Bosch, Joan Corominas, Lúcia
Donat, Ricard Garcia, David Moré,
Joaquim M. Puigvert

Per a informació i inscripcions:

ASSOCIACIÓ D'HISTÒRIA RURAL
DE LES COMARQUES GIRONINES

Pl. de Sant Josep, 1
Arxiu Històric de Girona
17004 GIRONA Tel. 972 218012
Consulteu la nostra Web:
www.udg.edu/ilcc/ahr.html

Periodicitat: febrer, maig i octubre.